

1

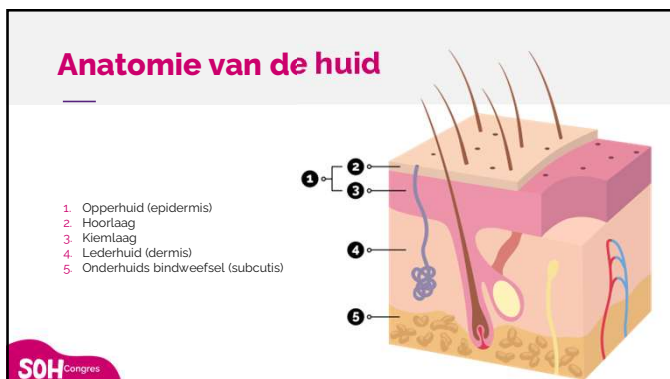
2

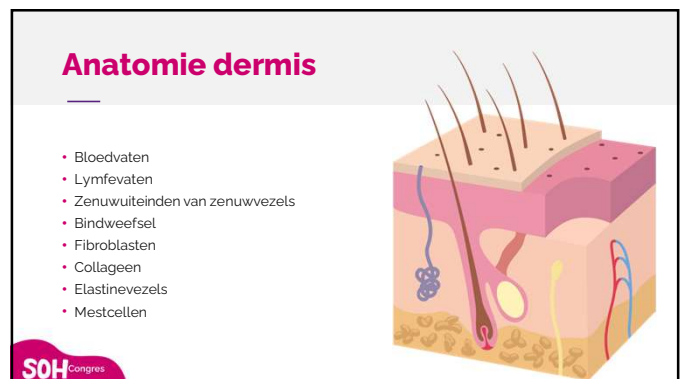
3

4

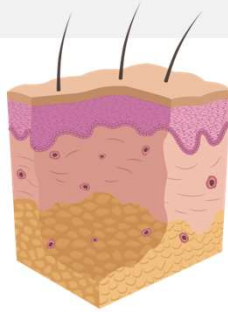
5

6

Kenmerken huid

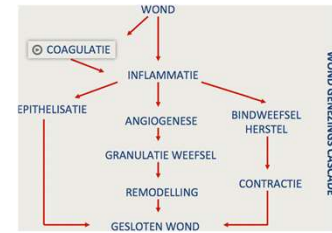
- Grootste orgaan
- Veel beschermende functies
 - Bescherming tegen infecties
 - Vochtregulatie
 - Regulatie van de lichaamstemperatuur
 - Afvoer afvalstoffen
 - Contact-gevoel- emotie

SOHcongres

7

Beloop wondgenezing

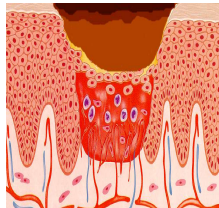

SOHcongres

8

Droge wondbehandeling

- Droge korst ontstaat
- Verdieping wondbed
- Vertraging genezingsproces
- Bij verwisselen wondbedekker worden samen met de wondbedekker nuttige bouwstoffen verwijderd
- Cellen kunnen zich minder goed verplaatsen

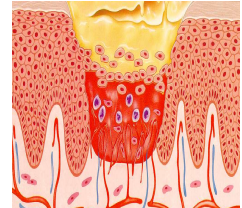

SOHcongres

9

Vochtige wondbehandeling

- Geen korst door vochtig milieu
- Houdt cellen levensvatbaar
- Stimuleert genezing
- Stimuleert afgifte van groeifactoren
- Minder pijn
- Versnelt de wondgenezing

SOHcongres

10

SOHcongres

11

Verschillende wonden

- Welke soorten wonden zijn er:
 - Complexe wonden
 - Acute wonden

SOHcongres

12

Complexe wonden

- Wond bestaat > 14 dagen
- Vertoont geen genezingstendens
- Co morbiditeit met negatieve invloed op wondgenezing
- Aanwezigheid van niet vitaal weefsel (fibrine, necrose)
- Verstoring van vochtmanagement
- Onderliggend tijden zoals diabetes mellitus, medicijngebruik, en vaatlijden
- Therapie ontrouw
- Recidiverende wond

SOH congres

13

Acute wond

- Acute wonden zijn wonden die ontstaan na een trauma of een operatieve ingreep
- Verwachte genezing binnen 21 dagen

SOH congres

14

Behandeling acute wond

- Zo nodig reinigen met stromend kraanwater op lichaamstemperatuur
- Schone rode wond
 - Doel: beschermen
 - niet verklevend verband
- Geïnfekteerde wond
 - Doel: infectie bestrijden en werken naar een rode wond
 - Reinigen/debrideren
 - Antibacterieel verband (toning, jodium, zilver)
 - Vochtmanagement
 - Antibiotica

SOH congres

15

Complexe wond

- Decubitus
Weefselversterf door druk of schuifkrachten, of een combinatie daarvan
- Diabetische voet
De diabetische voet is een late complicatie van diabetes. Veroorzaakt door een combinatie van vaatafwijkingen en neuropathie (alles onder de enkel)
- Ulcus cruris
Ten gevolge van vaatafwijkingen b.v. veneuze en/of arteriële insufficiëntie ontstaan wonden aan onderbenen

SOH congres

16

Soorten wonden

- Acute wonden
 - Blaren
 - Brandwonden
 - Chirurgische wonden
 - Schaafwonden
 - Snijwonden
- Complexe wonden
 - Decubitus
 - Diabetische wonden
 - Oncologische wonden
 - Oncologische ulcera
 - Ulcus Cruris (CVI/PAV)
 - Skin Tears

SOH congres

17

Methodisch denken

- Verkrijgen van transparantie in de zorgverlening
- Door het schriftelijk vastleggen creëer je duidelijkheid
- Geeft inzicht in oorzaak van de wond
- Geeft inzicht in voortgang van de genezing
- Geeft inzicht in behandelplan

SOH congres

18

TIME

Tabel 1. Protocol 'Wondregistratie met TIME'	
Aspeten van een wond	Beschrijving van rapportage
Tissue (weefsel)	- De kleur en vitaliteit van het weefsel in % (rood of geel). - Grootte/breedte en diepte van de wond in cm. - De locatie van de wond (benoem lichaamsdeel). - De aanwezigheid van zwart weefsel (necrose) of fibrine (taai/geel beslag). - De aanwezigheid van infectieverschijnselen.
Infection en inflammation (infectieverschijnselen)	A) primair: roodheid, warmte of zwelling. B) secundair: afwijkende kleur, broosheid/snel bloedend weefsel, groen beslag (pseudomonas), penetrante/sjarte geur, pusvorming, stagnatie van wondgenezing (weinig of geen verbetering binnen veertien dagen), onverklaarbare/verergerde wondpijn en onverklaarbaar functieverlies.
Moisture (wondvocht)	Indien er sprake is van infectie: wordt antibiotica gebruikt, zo ja welke?
Edge (wondranden en omgeving van de huid)	- De aanwezigheid en mate van wondvocht (droge, vochtige of natte wond). - De kleur en vitaliteit van de wondranden (intact of doorbroken/niet-intact). - De vitaliteit van de omgeving van de wond: droge korstige huid, eczeem, eeltvorming, ondermijnningen en verweteerde huid (witte verkleuring).
Wondbeleid	- De wondproducten die zijn toegepast in volgorde van gebruik. - De wijze van reinigen die is toegepast (mechanische reiniging en/of spoelen met kraanwater).
Pijnklachten	- De aanwezigheid en mate van pijnklachten tijdens en na de wondverzorging. - Indien gebruik van pijnmedicatie, zo ja welke?
Overige aspecten	- Bij een nieuwe wond: Wat is de mogelijke oorzaak van de wond? - Het inschakelen van de wondverpleegkundige of paramedische disciplines voor advies over de wond, lighouding, preventie of bijvoeding etc. - De inzet van preventieve interventies en/of materialen (bijv. bijvoeding, matras of kussens). - Overige bijzonderheden met betrekking tot de wond.

19

ALTIS

Wondanamnese volgens de ALTIS-methode:

- Aard
- Lokalisatie
- Tijdsduur
- Intensiteit
- Samenhang

Beoordeel hiermee klachten bij wonden steeds op dezelfde manier.

20

ALTIS

- Aard:**
 - Hoe is de wond ontstaan: door druk en schuifkrachten (= decubitus), door feces of urine (letsel door incontinentie) of door contact van huid op huid (smetten)?
 - Wat voor soort wond is het?
- Lokalisatie van de wond:** Waar zit de wond?
- Tijdsduur:** wanneer is de wond ontstaan?
- Intensiteit:** Ernst van het letsel: bij decubitus - welke categorie is het?
- Samenhang:**
 - Beloop van de klachten: zijn de klachten of de wond erger geworden sinds het ontstaan?
 - Wat is er aan gedaan?
 - Begeleidende verschijnselen: bijv. koorts, jeuk, eczeem, etc.
 - Uitlokkende en verergerende factoren: verminderde mobiliteit, allergische reacties, etc.
 - Verzachtende factoren: wat kan de cliënt zelf tegen de pijn doen, tijdstippen waarop de pijn minder is, etc.

21

TIME

22

Behandelplan

- Frequentie
- Reinigen (welke manier)
- Materiaal
- Compressie

23

Eigenschappen wondzorgproducten

- Wonden en huidaandoeningen afdekken.
- Optimale omgeving creëren voor de wondgenezing (belangrijkste functie)
- Ontworpen voor specifieke wondtypes en voor specifieke genezingsstadia: er bestaat niet zoiets als een 'universeel verband'.

Wondbehandeling bepalen:

- Oorzaak achterhalen en zo mogelijk wegnemen. Dus NIET eerst de keuze voor een verband maken.
- Onderliggend lijden in kaart brengen, diagnosticeren en zo mogelijk behandelen.
- Bepalen wat het beste verband is voor de wond én voor de cliënt. Dit zou kunnen aan de hand van het TIME model.

24

Keuzebepaling

- **T:**
Heb je een verband nodig dat door middel van autolytisch debridement de wond voor je schoonmaakt?
- **I:**
Heb je een verband nodig dat door middel van een antibacteriële werking een infectie of een bio-film kan aanpakken?
- **M:**
Hoe gaat je verband, of je combinatie van verbanden, om met de hoeveelheid wondvocht (exsudaat) die door de wond geproduceerd wordt?
- **E:**
Heb je misschien een verband nodig dat je in een ondermijning kunt stoppen?

SOHcongres

25

Criteria inzet verbandmateriaal

- Patiënt vriendelijk
- Gebruiksgemak
- Voorkomt/bestrijd infectie
- Voldoende absorberend
- Zorgt voor vochtig wondmilieu
- Beschermend
- Niet toxisch (betadine-schildklier)
- Kosten en vergoedingen in overweging nemen
- Juiste maatvoering

SOHcongres

26

WCS classificatie/producten

ZWARTE WOND	GELE WOND	RODE WOND
WONDASPECT EN BEHANDELING Wondtype NAT (Wondt diep, met een wondrand) Wondtype DROOG (Wondt diep, met een wondrand) Infectie (Wondt met behoud van de wondrand) Wondrand (Wondt met behoud van de wondrand)	WONDASPECT EN BEHANDELING Wondtype NAT (Wondt diep, met een wondrand) Wondtype DROOG (Wondt diep, met een wondrand) Infectie (Wondt met behoud van de wondrand) Wondrand (Wondt met behoud van de wondrand)	WONDASPECT EN BEHANDELING Wondtype NAT (Wondt diep, met een wondrand) Wondtype DROOG (Wondt diep, met een wondrand) Infectie (Wondt met behoud van de wondrand) Wondrand (Wondt met behoud van de wondrand)
PRODUCTEN BASISPRODUCTEN (Wondt diep, met een wondrand) REGULERENDE PRODUCTEN (Wondt diep, met een wondrand)	PRODUCTEN BASISPRODUCTEN (Wondt diep, met een wondrand) REGULERENDE PRODUCTEN (Wondt diep, met een wondrand)	PRODUCTEN BASISPRODUCTEN (Wondt diep, met een wondrand) REGULERENDE PRODUCTEN (Wondt diep, met een wondrand)

SOHcongres

27

Alginaat

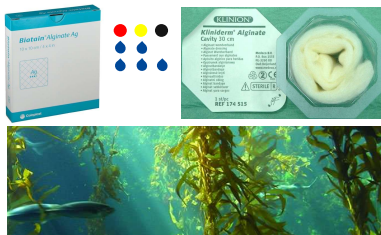
- Bruin zeewier, 100% natuurlijk
- Vormt een gel
- Vaak pijnreductie
- Werkt hemostatisch
- Makkelijk te verwijderen
- Neemt veel vocht op
- Geurreductie
- Kan afhankelijk van de hoeveelheid exsudaat 3 da
- Goede aanpassing aan het wondbed

SOHcongres

28

Alginaat

SOHcongres

29

Antibacterieel verband

- Bacteriën dodend
- Werkt 24 uur per dag
- Verkrijgbaar in verschillende verband vormen
- Kunnen allergische reactie geven (jodium, zilver)
- Kunnen pijnlijk zijn (honing)
- Alleen gebruiken bij wondinfectie met ontstekingsverschijnselen

SOHcongres

30

Antibacterieel

SOHcongres

31

Hydrofiber

- Vormt een gel
- Neemt veel vocht op in verticale richting
- Goed te vormen in wondbed
- Goed te verwijderen
- Droogt niet uit
- Pijnreductie
- Kan meerdere dagen blijven zitten

SOHcongres

32

Hydrofiber

SOHcongres

33

Wondcontactmateriaal

- Kunststof gaas van een gladde vezel (siliconen)
- Verkleeft niet
- Kleine maaswijdte voorkomt ingroei
- Droogt niet in
- Kan max. 1 week blijven zitten

SOHcongres

34

Wondcontactmateriaal

SOHcongres

35

Schuimverband

- Groot absorptie vermogen
- Verticale vochtopname
- Polsterwerking
- Op maat te knippen (zonder border)
- Verkleeft niet aan de wond

SOHcongres

36

Schuimverbanden

SOH congres

37

Wondranden beschermen

- Voorkomen verweking
- Behandelen verweking
- Behandelen huidirritatie
- Bescherming tegen exsudaat
- Tegengaan korstvorming

SOH congres

38

Wondranden beschermen

- Zinkolie → dun!
- Cavilon
- ProShield
- Maris care barrière crème

SOH congres

39

Wondspoelvloeistof

- Een acute wond alleen reinigen met lauwwarm kraanwater
- Alleen bij wondinfectie/biofilm antiseptica gebruiken
 - Prontosan
 - Dermacyn
 - Actimaris

SOH congres

40

Wondspoelvloeistof/antiseptica

SOH congres

41

SOH congres

42

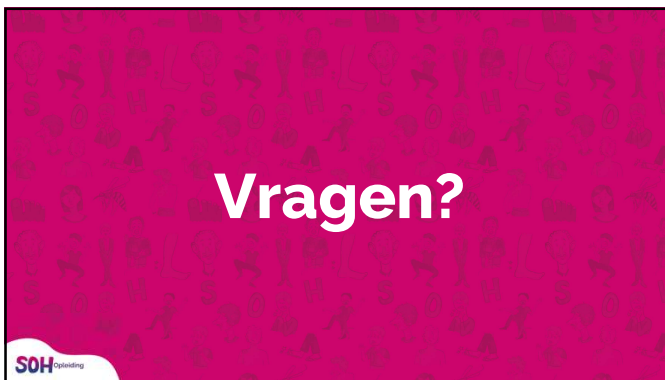
43

Dit heb je geleerd

- Je weet de verschillende huidlagen en de functie van de huid
- Je hebt kennis opgedaan over de verschillende stadia van wondgenezing
- Je kunt onderscheidt maken tussen acute en complexe wonden en de verschillende oorzaken.
- Je kunt op methodische wijze een wond classificeren middels de TIME en de ALTIS methode.
- Door gebruik te maken van het WCS-model kun je een geschikte keuze maken in de verschillende wondzorgproducten.

44

45

Afsluiting & evaluatie

46

47